

4036718 RAAN/M : สาขาวิชา : การพยาบาลผู้ใหญ่ ; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คำสำคัญ : โครงการสนับสนุนและให้ความรู้ / ผู้ป่วยเบาหวานประเภทที่ 2 / การรับรู้
สมรรถนะในการดูแลตนเอง / ภาวะการควบคุมโรค

อภิรดี พลอดในเมือง : ประสิทธิภาพของโครงการสนับสนุนและให้ความรู้เพื่อปรับปรุงการรับรู้สมรรถนะในการดูแลตนเอง และภาวะการควบคุมโรคในผู้ป่วยเบาหวานประเภทที่ 2 ที่ควบคุมโรคไม่ได้ (THE EFFECTIVENESS OF EDUCATIVE-SUPPORTIVE PROGRAM TO IMPROVE PERCEIVED SELF-CARE EFFICACY AND DIABETIC CONTROL IN UNCONTROLLED TYPE 2 DIABETIC PATIENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สมจิต หนูเจริญกุล, M.S.N., Ph.D., สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ, อ.ว. (เวชศาสตร์ป้องกัน), M.P.H. 163 หน้า. ISBN 974-662-805-4

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง แบบศึกษากลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการรับรู้สมรรถนะในการดูแลตนเอง และภาวะการควบคุมโรคของผู้ป่วยเบาหวาน ก่อนและหลังเข้าโครงการสนับสนุนและให้ความรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเบาหวานประเภทที่ 2 ที่ควบคุมโรคไม่ได้ เลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 41 คน ซึ่งมารับบริการที่คลินิกเฉพาะโรคเบาหวาน โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี รูปแบบการวิจัยประกอบด้วย การประชุมให้ความรู้กลุ่มใหญ่ 1 ครั้ง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม จำนวนผู้ป่วย 17-28 คน ด้วยวิธีการบรรยาย อภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติ ชมวิดีโอ และแจกแผ่นพับประกอบ และการเข้ากลุ่มย่อย 3 ครั้ง ห่างกัน 4 สัปดาห์ จำนวนผู้ป่วย 8-10 คน โดยผสมผสานวิธีการช่วยเหลือแบบกระบวนการกลุ่มและรายบุคคล ผู้ป่วยจะได้รับการประเมินการรับรู้สมรรถนะในการดูแลตนเอง และภาวะการควบคุมโรค ก่อนและหลังเข้าโครงการ และวัดระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้า ก่อนเข้าโครงการ และเมื่อเข้าโครงการในแต่ละเดือน เป็นเวลาติดต่อกัน 4 เดือน

ผลการศึกษาพบว่า (1) หลังเข้าโครงการสนับสนุนและให้ความรู้แล้ว ผู้ป่วยมีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้สมรรถนะในการดูแลตนเองโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ การควบคุมอาหาร การรับประทานยา การออกกำลังกาย การรักษาสุขภาพอนามัยของร่างกายและการดูแลเท้า การประเมินน้ำตาลในเลือด การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำเกินไป และเรื่องอื่นๆ สูงกว่าก่อนเข้าโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p ทั้งหมด $< .0001$) (2) ค่าเฉลี่ยของระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้าในแต่ละเดือน เมื่อเริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการต่ำกว่าก่อนเข้าโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) (3) หลังเข้าโครงการสนับสนุนและให้ความรู้แล้ว ผู้ป่วยมีคะแนนเฉลี่ยของภาวะการควบคุมโรคสูงกว่าก่อนเข้าโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .0001$) ผลการวิจัยนี้สนับสนุนความตรงของทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็มในส่วนของการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการรับรู้สมรรถนะในการดูแลตนเอง และภาวะการควบคุมโรคในผู้ป่วยเบาหวานประเภทที่ 2